

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 8C/225/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4108214524
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Petrovičová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2019:4108214524.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Janou Petrovičovou v spore žalobcu: J. Z., X.. XX.XX.XXXX, L. XXX XX Ž. XXX, toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby, so sídlom Mierové nám. 1, 019 17 Ilava proti žalovanému: Petit Press, a. s., so sídlom Lazaretská 12, 811 08 Bratislava 1, IČO: 35 790 253, zastúpený: Advokátska kancelária Paul Q, s. r. o., so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 35 906 464 o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 99.581,76 Eur takto

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 98.581,76 Eur **z a s t a v u j e**.
- II. Vo zvyšnej časti súd žalobu **z a m i e t a**.
- III. Žalovaný má **n á r o k** na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Nitra dňa 05.06.2008 (spis bol postúpený Okresnému súdu Piešťany dňa 14.10.2009), doplnenou podaním doručeným súdu dňa 11.02.2011, v znení po pripustení zmeny žaloby uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 19.02.2018 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku ospravedlniť sa žalobcovi písomne, listom doručeným do vlastných rúk žalobcu, na jeho súčasnú adresu s textom: Ospravedlnenie. „Žalovaná sa ospravedľuje žalobcovi - J. Z., X.. XX.XX.XXXX za všetky výroky uverejnené v týždenníku F. X. X. Y. K.. XXXX - XXXX, čím boli porušené základné práva navrhovateľa na ochranu osobnosti“, ako aj povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu 99.581,76 Eur, a náhradu trov konania.

2. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že žalovaný vo svojom tlačovom periodiku „X. X.“ uverejňoval v súvislosti s trestným konaním vedeným proti žalobcovi rôzne články o žalobcovi, konkrétne išlo o sériu článkov v období od septembra 2001 do spísania žaloby. Žalovaný o žalobcovi tvrdil, že lúpil v zlatníctve Y. X., zverejňoval žalobcove podobizne, ovplyvňoval výsledok trestného konania, neoprávnene zasahoval do priebehu trestného konania a pod. Žalobca mal za to, že žaloba bola podaná v súlade s ustanovením § 13 Občianskeho zákonníka. Žalovaný zapríčinil na súkromí žalobcu značnú ujmu, ktorá je dlhotrvajúca, rozsiahla a v zásade ničím nenapraviteľná. Nakoľko k neoprávnenej zásahu došlo cestou „tlaču“ (novín), zásah mal širokú publicitu. Takýto zásah, ktorý spočíval v tvrdení skutočnosti, zakladá nárok oprávnenej osoby domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalovaný narušil u žalobcu osobnostnú a mravnú integritu občana, znížil jej dôstojnosť, vážnosť a česť a ohrozuje jeho postavenie a uplatnenie sa v spoločnosti. Na základe uvedeného žalovaný svojím protiprávnym konaním neoprávnene zasiahol do práva na súkromie žalobcu. Predmetom žaloby je viac vecí, t. j. niekoľko zásahov žalovaného do práv na ochranu osobnosti žalobcu. Pokiaľ ide o identifikáciu žalobcu, je pravdou, že žalovaný pri zverejňovaní údajov o žalobcovi a/alebo o trestnom konaní vedenom

voči žalobcovi nepoužil v článkoch celé meno žalobcu, to však nemení nič na skutočnosti, lebo žalovaný zverejnil taký počet identifikačných údajov, že z nich možno zistiť, koho sa uverejnené údaje týkali. Žalovaný uverejnil celé meno žalobcu, začiatkové písmeno priezviska, bydlisko, zverejnil jeho podobizeň a pod., takže za daných okolností nie je sporné, že každý nezainteresovaný čitateľ vie zistiť, ktorej konkrétnej osoby sa uverejnené tvrdenia žalovaného týkali. 1) Zverejňovanie podobizní: Dňa 23.01.2006 žalovaný vo svojom tlačovom periodiku F. X. X. uverejnil podobizeň žalobcu spôsobom, ktorý je v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby. Žalovaný svojím konaním zasiahol minimálne dvakrát do osobnostných práv žalobcu, tým že uverejnil žalobcovu podobizeň (fotografiu) bez jeho súhlasu a spôsobom, ktorý bol v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby (ani len neprekryl tvár žalobcu čiernou páskou), a tým, že uverejnil žalobcovu podobizeň, ktorá ho zachytávala v ponižujúcej pozícii, čím neoprávnené zasiahol do ľudskej dôstojnosti žalobcu. 2) Prezumpcia neviny: Žalovaný už v X. X.Á. R. G. XX-XX R., t. j. už na samom začiatku trestného konania uverejnil na titulnej strane tvrdenie: „H. S. B. Y. Y. B., Z. C. Y. X.“. V článku na strane 2. žalovaný uvádza o žalobcovi, t. j. mužovi obvinenom z vraždenia jeho osobné údaje, ako napr. meno, bydlisko a pod. Žalovaný vo svojom článku označoval žalobcu ako páchatel'a, tvrdil o žalobcovi, že má na svedomí aj ďalšiu lúpež - v zlatníctve na Š. V. Y. X., že lúpil aj v X., že pripravoval spolu s ďalšími osobami ďalší záťah na zlatníctvo v meste na západnom Slovensku, že vošiel do predajne zlatníctva, kde sa skutok stal a pod., a to všetko ešte pred právoplatným rozhodnutím vo veci. Už samotný pojem „páchatel'“ alebo tvrdenie že „lúpil“, ktorý žalovaný o žalobcovi viackrát uviedol ešte pred právoplatným rozhodnutím vo veci, postačuje na to, aby súd skonštatoval, že žalovaný nerešpektoval princíp prezumpcie neviny, o. i aj o ochrane osobnosti. 3) Oplyvňovanie výsledku trestného konania: Už samotné tvrdenia žalovaného o žalobcovi ako o páchatel'ovi boli objektívne spôsobilé ovplyvniť výsledok trestného konania. Žalovaný počas konania zverejňoval výpovede svedkov, ktorí už vypovedali. Takýto postup žalovaného bol objektívne spôsobilý ovplyvniť výsledok trestného konania. Ohováranie: Žalovaný v článku tvrdil o žalobcovi také veci, ako napr. tento muž kládol podľa našich informácií odpor a tak skončil so zlomenou rukou, ľudia ho poznajú ako agresívneho muža, atď. Žalovaný takýmito tvrdeniami otvorene pripisoval žalobcovi opovrhnutia hodné vlastnosti a obviňoval ho zo správania, ktoré je nedôstojné a nečestné, a ktoré ho objektívne mohlo vystaviť opovrhnutiu v očiach verejnosti. 5) Novinárska etika: Žalovaný nerešpektoval zásadu, aby sa vypočula aj druhá strana. Ďalej žalobca v žalobe uviedol, že žalovaný porušil práva žalobcu vedomým a úmyselným spôsobom, lebo si bol veľmi dobre vedomý toho, že v čase, kedy o žalobcovi tvrdil, že je páchatel' a že lúpil, ešte žalobca nebol právoplatne odsúdený. U žalobcu ide o nemajetkovú ujmu vzniknutú v osobnostnej sfére fyzickej osoby, ktorú v spoločnosti pociťuje a prežíva ako závažnú. Záťah, ktorý v danom prípade nastal, je v príčinnej súvislosti s neoprávneným konaním žalovaného.

3. V podaní doručenom súdu dňa 11.02.2011 žalobca doplnil žalobu. Uviedol, že žalovaný vo svojom tlačovom periodiku „F. X. X.“ uverejňoval články o žalobcovi s nasledovnými titulkami: dňa 10.09.2001: „H. S. Y. B. Y. Y. B., Z. C. Y. X.“, dňa 15.10.2001: „J. Y. Z. Y. H.“, dňa 20.06.2005: „B. J. R. H., S. B. Y. C. Z.“, dňa 12.09.2005: „J. Z.: X. R. R. M. B. V. F.“, dňa 17.10.2005: „B. S. Z. G. K.“, dňa 23.01.2006: „Y. B. Ž. B. V. L.“. Žalovaný vo svojich článkoch používal výroky „obvinený z vraždenia“, „lúpil“, „zostrelil“, a sformuloval ich vo vzťahu k žalobcovi ako konkrétne konania. Keďže tieto výroky bol zverejnené ešte pred právoplatným skončením trestnej veci, v týždenníku žalovaného, žalovaný jednoznačne porušil zásadu „prezumpcie neviny“ a tým aj základné právo žalobcu. V období od septembra 2001 do konca roka 2007 žalovaný zároveň uverejňoval o žalobcovi rôzne články v súvislosti s trestným stíhaním, pričom súčasťou článkov boli aj podobizne žalobcu.

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu telefaxom dňa 20.02.2015, doplneným v písomnej podobe dňa 23.02.2015, ktorým žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Vo vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 09.09.2015 žalovaný uviedol, že napadnuté články obsahujú výroky, ktoré nie sú spôsobilé porušiť prezumpciu neviny a neoprávnené zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti žalobcu. Žalobca je fyzická osoba, právoplatne odsúdená za viaceré obzvlášť závažné trestné činy, a to za spáchanie viacerých lúpežných prepadnutí a trojnásobnej vraždy a odpykáva si doživotný trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za spáchanie uvedených trestných činov. Žalovaný je vydavateľ periodickej tlače, ktorý mimo iné vydával aj regionálny týždenník F. X. X. a celoslovenský denník R., ktorý patrí medzi najvýznamnejšie mienkotvorné denníky v Slovenskej republike. Túto reputáciu a postavenie si zabezpečil a dokázal udržať vďaka profesionálnej spravodajskej činnosti. K prezumpcii neviny uviedol, že novinári (resp. vydavatelia) vo všeobecnosti nemôžu znášať zodpovednosť za to, že šíria informácie poskytnuté orgánmi štátu (teda z tzv. oficiálnych zdrojov), nakoľko to je ich úloha a poslanie. Tieto informácie novinári nie sú povinní overovať (Rozhodnutia ESLP vo veciach Bladet

Tromso a Stensaas proti Nórsku z roku 1999 a Colombani proti Francúzsku z roku 2002). Inak povedané, od novinárov resp. vydavateľa periodickej tlače nemožno požadovať, aby selektovali informácie získané od štátneho orgánu (napr. od orgánov činných v trestnom konaní), na ktoré sa mohli s dôverou spoliehať, pretože sa tým upiera právo verejnosti na úplné informácie o veciach verejného záujmu. Je naopak na orgánoch štátu, aby zväžili, ktoré informácie a v akom rozsahu možno prostredníctvom novinárov (masmédií) verejnosti sprístupniť v súlade s platnými právnymi predpismi. (Nálezy ÚS SR sp. zn. IV US 107/2010 a IV US 284/20/2). Ak je zdroj informácií dostatočne hodnoverný, je možné sa povinnosti vlastného šetrenia (overenie informácie) zbaviť a spoľahnúť sa na tento zdroj napriek tomu, že by sa neskôr dotknuté informácie ukázali ako nepravdivé (Rozhodnutia ESLP vo veciach Bladet Tromso a Stensaas proti Nórsku z roku 1999 a Colombani proti Francúzsku z roku 2002). Skutočnosti, týkajúce sa žalobcu v súvislosti so spáchaním trestných činov a priebehom trestného stíhania uvedené v napadnutých článkoch sú informácie, ktoré boli žalovanému, resp. autorom článkov poskytnuté priamo od orgánov činných v trestnom konaní t. j. policajného zboru alebo prokurátora, na čo autori vo svojich článkoch aj výslovne upozorňujú („podľa obžaloby“, „v obžalobe sa uvádza“). Ide o informácie poskytnuté od štátnych orgánov, resp. nachádzajúce sa vo verejných listinách (uznesenie o vznesení obvinenia, obžaloba, rozsudok), ktorých pravdivosť si žalovaný nie je povinný overovať. Uvedené informácie od orgánov činných v trestnom konaní, ako dôveryhodného zdroja, odporca necenzuroval, ale poskytoval ich čitateľom s upozornením, že ide o tvrdenia štátnych orgánov. Je podstatné zdôrazniť, že tieto závery sa ukázali ako pravdivé, a žalobca bol na ich základe právoplatne odsúdený. Podľa judikatúry ESLP je informovanie verejnosti o pripravovanej alebo uskutočnenej trestnej činnosti resp. prebiehajúcom trestnom konaní nepochybne otázkou verejného záujmu a realizáciou slobody prejavu a práva na informácie. Článok 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zaručuje novinárom v súvislosti so spravodajstvom o záležitostiach verejného významu ochranu v prípade, že konajú v dobrej viere, aby predložili verejnosti presné a spoľahlivé informácie v súlade s novinárskou etikou. Informovanie verejnosti o trestnom stíhaní žalobcu ako viacnásobného recidivistu obvineného zo závažných trestných činov je témou nielen regionálneho ale aj celoslovenského významu. Žalovaný má za to, že samotní autori napadnutých článkov pri ich príprave a tvorbe konali v súlade s pravidlami novinárskej etiky a v dobrej viere, že poskytované informácie sú overené a zodpovedajú aktuálnym poznatkom orgánov činných v trestnom konaní. Novinári žalovaného v čase prípravy článkov totiž nemali k dispozícii rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní a ani trestný spis a preto ani objektívne nemohli posudzovať a hodnotiť pravdivosť zistení orgánov činných v trestnom konaní. Mohli sa preto legitímne spoľahnúť iba na tie informácie, ktoré im boli poskytnuté od príslušných orgánov, ktoré sú nepochybne dôveryhodným zdrojom informácií. Zároveň žalovaný poukázal na to, že informácie uvádzané v napadnutých článkoch sa ukázali byť pravdivé, keďže Krajský súd Y. X. vydal v januári 2007 odsudzujúci rozsudok preukazujúci vinu navrhovateľa za spáchanie uvedených trestných činov, ktorý nadobudol právoplatnosť v novembri 2007 (Najvyšší súd SR potvrdil rozhodnutie Krajského súdu Y. X.). Teda v žiadnom prípade nejde o nepravdivé tvrdenia alebo neprípustné hodnotiace úsudky žalovaného, ktorými by mohlo dôjsť k zásahu do zásady prezumpcie neviny, tak ako to tvrdí žalobca. Výroky týkajúce sa žalobcu uvedené v napadnutých článkoch majú polemický resp. hypotetický charakter, čo potvrdzujú aj použité výrazové prostriedky ako napr. „mal sa podieľať“, „vraj spáchal podľa polície“, „údajne sa starala“. Preto uvedené výroky nemôžu zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti navrhovateľa ani porušiť zásadu prezumpcie neviny. Články boli vždy písané neutrálne a objektívne a stanovisko žalobcu bolo prezentované vždy, keď to bolo možné (vzhľadom na jeho väzbu). Napr. v článku z 20.06.2005 „Začal sa proces s mužom, obžalovaným z vražd a lúpeží“ bolo uvedené, že „obžalovaný J. Z.. trval na tom, že je nevinný“. Vzhľadom na uvedené skutočnosti má žalovaný za to, že výroky týkajúce sa žalobcu uvedené v napadnutých článkoch žiadnym spôsobom nezasahujú do prezumpcie neviny, pretože (i) jednotlivé výroky pochádzajú z tzv. oficiálnych zdrojov (od štátnych orgánov), ktorých pravdivosť nie je potrebné overovať, (ii) informovanie verejnosti o trestnom stíhaní navrhovateľa je vecou verejného záujmu pri ktorej novinári žalovaného konali v dobrej viere a v medziach novinárskej etiky a (iii) napadnuté výroky mali polemickú povahu, čo v konečnom dôsledku vylučuje možnosť ich zásahu nie len do práva na ochranu osobnosti žalobcu ale aj do zásady prezumpcie neviny. K právu na ochranu súkromia, občianskej cti a spoločenskej vážnosti žalovaný uviedol, že zverejnenie pravdivých resp. polemických informácií o žalobcovi týkajúcich sa jeho trestnej činnosti a následného trestného stíhania nemožno považovať za zásah do súkromia žalobcu. Trestné stíhanie a následné súdne konanie o mimoriadne závažných a krutých trestných činoch, ako sú napr. vraždy je nepochybne vecou verejného záujmu o ktorej má verejnosť právo byť informovaná. V uvedenom prípade záujem verejnosti na informácie o trestnej činnosti žalobcu jasne prevažuje na individuálnym záujmom žalobcu na ochranu pred publicitou. Žalobca sa vyznačuje bohatou kriminálnou minulosťou, čoho dôkazom sú aj jeho právoplatné odsúdenia

za viaceré závažné trestné činy ako napr. séria ozbrojených lúpežných prepadnutí zlatníctiev vo viacerých slovenských mestách alebo trojnásobná úkladná vražda spáchaná obzvlášť krutým spôsobom pripomínajúcim popravu. Preto tvrdenie, že žalobca ako viacnásobný kriminálny recidivista nebezpečný pre spoločnosť požíva určitú občiansku česť alebo vážnosť spoločnosti, ktorá bola článkami znížená, je úplne absurdné a v príkrom rozpore s realitou. Žalovaný sa domnieva, že žalobca nepožíval po spáchaní uvedených trestných činov žiadnu občiansku česť ani spoločenskú vážnosť, preto mu napadnuté články nemohli v žiadnom prípade do nich zasiahnuť. Pri nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je pritom na žalobcovi, aby preukázal reálny zásah do svojich osobnostných práv. K ochrane mena žalovaný uviedol, že v napadnutých článkoch bola osoba žalobcu označená krstným menom a začiatočným písmenom priezviska ako „J. Z.“. Žalovaný má za to, že použité označenie žalobcu v napadnutých článkoch nie je pre žalobcu natoľko príznačné, aby umožňovalo jeho presnú identifikáciu. Bez ohľadu na uvedené mal žalovaný v zmysle svojej spravodajskej licencie právo uvedené meno aj priezvisko uverejniť. Označenie žalobcu použité v napadnutých článkoch nemožno preto považovať za zásah do jeho práva na ochranu mena resp. osobnosti. K uverejneniu podobizne žalobcu a obrazových snímok žalovaný uviedol, že v prípade vyhotovenia a použitia podobizní a obrazových snímok žalobcu v napadnutých článkoch si žalovaný nebol povinný vyžiadať prívolenie resp. súhlas žalobcu, pretože išlo o prípady spravodajskej zákonnej licencie. Žalovaný má zároveň za to, že vyhotovené podobizne a obrazové snímky žalobcu boli v napadnutých článkoch použité primeraným spôsobom (boli vyhotovené výlučne za spravodajským účelom; v nevyhnutnom rozsahu - zachytávajú osobu žalobcu v situáciách, kde mu nie je vidno priamo do tváre, čo neumožňuje jeho identifikáciu; a v priestoroch všeobecného súdu, ktorý je verejne prístupným miestom) a vo verejnom záujme informovať širokú verejnosť o priebehu trestného stíhania žalobcu. Vyhotovenie a použitie podobizní a obrazových snímok v napadnutých článkoch bez povolenia žalobcu nie je neoprávneným zásahom do jeho práva na ochranu osobnosti. Takýto súhlas žalovaný nepotreboval. Žalovaný zároveň vzniesol námietku premlčania. Žaloba bola podaná na súd dňa 05.06.2008, t. j. skoro 7 rokov po uverejnení prvého z napadnutých článkov v regionálnom týždenníku F. X. X.. To znamená, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy je vo vzťahu k niektorým napadnutým článkom už premlčané (návrh bol podaný po márnom uplynutí všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby od ich uverejnenia). Z uvedeného dôvodu žalovaný vzniesol námietku premlčania voči celému nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy. Poukázal na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Flux proti Moldavsku z 20.11.2007, ktorý skonštatoval, že po rokoch je značne sťažená úloha novinára preukazovať pravdivosť tvrdení. Na túto skutočnosť musia súdy prihliadať. Doplnil tiež, že v prípade právoplatne odsúdeného zločincina (vraha) je predstava o akejkolvek ujme v podobe zásahu do cti a vážnosti iluzórna a nereálna a poskytnutie akéhokolvek zadostučinenia právoplatne odsúdenému vrahovi je v tejto situácii z právneho aj morálneho hľadiska nemysliteľné.

5. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného vyjadril podaním doručeným súdu dňa 05.09.2016. Vo vyjadrení okrem iného uviedol, že poskytovanie informácií žalovaným nieslo v sebe konštatáciu viny, že námietka premlčania je nezmyselná, nakoľko žalovaný nepredložil žiaden dôkaz, že sa žalobca o zásahu a teda o porušení práva a tým aj o škode dozvedel skôr, ako bola podaná žaloba.

6. Žalobca v rámci prednesu žaloby podľa § 181 ods. 1 CSP na pojednávaní zotrval na podanej žalobe a jej doplnení.

7. Právny zástupca žalovaného v rámci vyjadrenia sa k prednesu žalobcu podľa § 181 ods. 1 CSP na pojednávaní uviedol, že žalobu považuje za nedôvodnú, petit za neurčitý v časti ospravedlnenia, a výšku nemajetkovej ujmy za neprimerane vysokú. Napádané články neporušili princíp prezumpcie neviny, keďže boli vecné, faktografické. Použila sa polemika, pri opise okolností boli používané slová ako: údajne, mal, vraj, podľa obžaloby, v obžalobe sa uvádza, muž podozrivý, prípadne odkazy na policajného hovorcu. Všetky informácie boli z oficiálnych zdrojov od polície a preukázali sa ako pravdivé. Napádané články neporušili ani žalobcove právo na ochranu súkromia, nakoľko sa písalo o témach verejného záujmu. Zároveň ako recidivista nepožíval vážnosť ako bezúhonný vážny občan. Žalobca nepreukázal, že konaním žalovaného došlo k zníženiu jeho spoločenskej vážnosti a ak k zníženiu došlo, bolo to výlučne výsledkom žalobcovho konania. Ochrana mena nebola porušená, žalobca nebol označovaný celým menom a nemohol byť pre širokú verejnosť identifikovaný. K zverejneniu podobizne uviedol, že na túto sa vzťahuje zákonná licencia a navyše z fotiek nemožno žalobcu identifikovať. Ďalej vzniesol námietku premlčania voči nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko toto je právo majetkovej povahy, vyjadriteľné v peniazoch, takéto práva sa premlčujú v trojročnej premlčacej lehote a žalobca tento nárok neuplatnil včas.

8. Žalobca pri výsluchu uviedol, že predloží rozhodnutia, kde je konštatované, že premlčanie nemajetkovej ujmy neprichádza do úvahy. Ide o nemajetkovú ujmu, kde nedošlo k zníženiu majetku. Ustanovenie § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka používa termíny dlžník a podobne, pričom ide o právne vzťahy vyplývajúce zo zmlúv, dohôd, kde je možné určiť okamih, odkedy sa premlčacia doba počíta. V danom prípade toto ustanovenie nemožno aplikovať. Žalovaný žiadnym spôsobom nedokázal, že vedel o tom, kto jeho práva porušil a kedy. Čo sa týka ospravedlnenia, tu premlčacia doba neexistuje. Do spisu doložil kópie článkov, v prvých dvoch z roku 2001 sa uvádza, že lúpil aj v Nitre. Poukázal na pojem lúpil a v tejto súvislosti dal do pozornosti súdu rozhodnutia ESLP, kde sa konštatuje, resp. definuje porušenie práva prezumpcie neviny, aj vo vzťahu k informačným prostriedkom, ktoré majú právo uverejňovať informácie aj vo vzťahu k priebehu súdneho konania, ale nesmú používať pojmy: vraždil, lúpil, konal, spáchal, pretože tieto konštatujú vinu, ako v tomto prípade, keď boli použité pred konečným rozhodnutím súdu, a to v októbri 2001, pričom rozsudok prvostupňového súdu bol vynesený až o 5 rokov neskôr. Je preto nepochybné, že toto bolo vyslovené skôr, než konečné zistenia súdnych orgánov a preto má za to, že došlo k porušeniu prezumpcie neviny. Rovnako aj v článkoch z roku 2006 a 2007, kde sa navyše uvádza aj jeho bydlisko, vek a podobne. Ďalej boli zverejnené aj fotografie a výroky vo vzťahu k jeho osobe, tak ako sú špecifikované v žalobe. Podstatou žaloby je porušenie prezumpcie neviny, porušenie práva na súkromie a v rozpore so zákonom zverejnenie podobizne a v ostatnom aj porušenie práva na spravodlivé súdne konanie. Boli zverejnené výpovede svedkov počas súdneho konania, pričom svedok, ktorý nevypovedal nemôže byť prítomný na súdnom konaní, pretože by to ovplyvnilo jeho výpoveď. Toto všetko žalovaný porušil, keď zverejnil výpovede svedkov, účastníkov konania, predtým ako boli vykonané všetky výpovede. Namietol zverejnenie podobizne, kde ho ponižujúcim spôsobom prenášali do súdnej miestnosti. V tejto súvislosti poukázal na § 12 Občianskeho zákonníka, s tým, že je možné zverejniť podobizeň fyzickej osoby bez jej súhlasu, pričom je potrebné rešpektovať práva dotknutej osoby, čo minimálne v jednom prípade rešpektované nebolo. Nebolo v jeho záujme zverejňovať jeho fotografie pred rekogníciou, a ani to, aby sa zverejňovali jeho fotografie v ponižujúcich pózach a postojoch. V článkoch sú uvádzané veci, ktoré neboli pravdivé, čo vyplýva aj z trestného spisu a tieto sa uvádzajú pred začiatkom súdneho konania. Na otázky odpovedal, že bol odsúdený, svedkovia vypovedali, a vzhľadom na tieto články nemožno vylúčiť, že čerpali z týchto článkov a teda to bolo objektívne spôsobilé ovplyvniť to, čo svedkovia uvádzali. Malo to negatívny dopad na trestné konanie, použité výroky používali spoluobčania vo svojich výpovediach hneď, ako to bolo uvedené žalovaným v jeho tlačovom periodiku a zmenili ich až po tom, keď znalci v trestnom konaní potvrdili, že skutočnosti, ktoré žalovaný v článkoch uvádzal, nie sú pravdivé. Výpovede svedkov sa zhodujú s výpoveďami v článkoch a tieto neboli zverejnené inde, sú doslovne prevzaté. Na otázku, aby bližšie definoval zásah do práva na súkromie, žalobca uviedol, že porušením práva. Žalovaný nerešpektoval jeho práva, predkladal nepravdivé informácie a bol si toho aj vedomý. Žalobca sa musel brániť, musel podstupovať konfrontácie a rovnako aj jeho blízki boli vystavení týmto následkom, v súkromí, v zamestnaní, pričom ujmu svojich detí počítať ako vlastnú.

9. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že ak žalobca počítval ujmu, nešlo o dôsledok článkov, ale o to, že zavraždil troch ľudí. Vyšetrovateľ, prokurátor a súd mali za to, že žalobca je páchatelom trestných činov. V danej veci išlo o vec verejného záujmu. K pojmu „lúpil“ uviedol, že toto bolo použité v titulku, ktorý požíva inú právnu úpravu. Nemožno ho izolovať od samotného článku, v ktorom sa uvádza, citujem: „Kriminalistom sa koncom minulého týždňa podarilo odhaliť, že má na svedomí aj ďalšiu lúpež - v zlatníctve na Štefánikovej triede v Nitre, odkiaľ zmizlo asi 1,7 kg zlata. Muž podozrivý zo zavraždenia predavača a predavačky v dvoch zlatníctvach, je z obce Žirany, v nitrianskom okrese.“ Nie je tu použité ani meno, ani iniciály, a je tu odkaz na zdroj vyšetrovateľa, pričom nie je nutné overovať tieto informácie a tieto nie je možné ani overiť. Žalovaný podal informácie tak, ako jej boli podané orgánmi činnými v trestnom konaní. Článok z roku 2007 nie je predmetom tohto konania, nakoľko žalobca namietal iba články z roku 2001 až 2006.

10. Žalobca ďalej vypovedal, že žalovaný neuviedol, že výroky však boli zverejnené o 5 rokov skôr. S poukazom na judikatúru ESLP, je chránený zdroj novinára, podľa zákona však aj polícia musí rešpektovať prezumpciu neviny a bolo jasné, že toto právo bolo porušené a žalovaná spoločnosť nemala právo v tomto porušovaní pokračovať. Pod verejný záujem sa zakrýva porušenie práv, novinári potrebujú článkom prilákať čitateľov. V tomto prípade boli použité výroky, ktoré dopredu konštatovali vinu, zároveň poukázal na to, že v samotnom petite poukazuje aj na články z roku 2007.

11. V podaní doručenom súdu dňa 13.06.2018 žalobca uviedol, že čo sa týka článkov žalovaného, ktoré o žalobcovi vo svojom tlačovom periodiku uverejnil od roku 2006 - 2007, v tejto časti žaloby mení výšku požadovaného zadosťučinenia v peniazoch, tak, že požaduje zaplatenie sumy vo výške 1.000,- Eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy a v ostatnej časti finančného zadosťučinenia vzal žalobu späť.

12. V podaní doručenom súdu v elektronickej autorizovanej podobe dňa 15.06.2018 žalovaný súhlasil s čiastočným späťvzatím žaloby.

13. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

14. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

15. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

16. Podľa § 146 ods. 2 CSP, súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

17. Vzhľadom na to, že žalobca vzal žalobu sčasti späť po tom, čo sa začalo pojednávanie, súd konanie v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 98.581,76 Eur zastavil so súhlasom žalovaného.

18. V podaní doručenom súdu dňa 25.07.2018 žalobca uviedol, že o jeho návrhu na čiastočné späťvzatie žaloby nebolo rozhodnuté, preto z dôvodu opatrnosti podáva návrh opakovane a uplatňuje si iba ospravedlnenie a finančné zadosťučinenie vo výške 3.000,- Eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy a v ostatnom berie žalobu späť.

19. Súd na vyššie uvedené podanie zo dňa 20.07.2018, doručené súdu dňa 25.07.2018, neprihliadal, nakoľko došlo k účinnému čiastočnému späťvzatiu žaloby už podaním doručeným súdu dňa 13.06.2018, v ktorom žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 98.581,76 Eur späť a žiadal o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1.000,- Eur. V súlade s ustanovením § 145 ods. 2 CSP, súd o čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodol v rozhodnutí vo veci samej. Vychádzajúc z obsahu podania žalobcu zo dňa 20.07.2018, žalobca zrejme nevediac o tomto spôsobe rozhodovania o čiastočnom zastavení konania až v konečnom rozhodnutí, z dôvodu opatrnosti opakovane vzal žalobu sčasti späť, avšak zrejme chybou v písaní tak, že žalobou sa domáhal zaplatenia až 3.000,- Eur.

20. Žalobca na preukázanie svojho nároku predložil listinné dôkazy, a to články s názvom „J. S. B. C. XX-K. G.“, „R. S. Y., Š. R. U.“, „H., S. B. Y. Y. B., Z. C. Y. X.“, „B. S. Z. G. K.“, „J. Z.: X. R. R. M. B. V. F.“, „J. B.G. X. R. X.“, „Y. B. Ž. B. V. L.“.

21. Súd konal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu podľa § 180 veta druhá CSP. Žalobca súdu opakovane oznámil, že nežiada byť prítomný na pojednávaní, preto súd nežiadal o jeho eskortu (predvolanie mu bolo riadne a včas doručené). Podaním doručeným súdu dňa 03.09.2019 žalobca požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu, že požiadal Centrum právnej pomoci o ustanovenie advokáta na zastupovanie v predmetnej veci. Súd dopytom na Centrum právnej pomoci dňa 09.09.2019 zistil, že centrum neeviduje žiadosť žalobcu o ustanovenie advokáta na jeho zastupovanie v prejednávanej veci. Súd nevyhovel žiadosti žalobcu o odročenie pojednávania, nakoľko ku dňu pojednávania žalobca nemal ustanoveného advokáta, nedalo sa predpokladať, či mu advokát vôbec bude ustanovený a dôvod na odročenie pojednávania preto nebol daný. Súd má zároveň za to, že o tejto žiadosti žalobcu možno dôvodne predpokladať, že vykazuje znaky snahy o predlžovanie konania zo strany žalovaného, keď z jeho žiadosti vyplýva, že o ustanovenie advokáta požiadal vo veľmi krátkom čase pred dlho vytýčeným termínom pojednávania (žalobcovi muselo byť z jeho bohatých skúseností zo súdnych konaní zrejmé, že do termínu pojednávania mu advokát nebude ustanovený ani v prípade, ak by spĺňal podmienky na jeho ustanovenie), a to po tom, čo žalobca neúspešne podal námietku zaujatosti voči zákonnej sudkyňi.

22. Súd sa oboznámil so žalobou, písomnými vyjadreniami žalobcu a žalovaného, čiastočným späťvzatím žaloby, vykonal dokazovanie listinami a výsluchom žalovaného.

23. Žalobcom predložené články obsahovali informácie o tom, že žalobca je obvinený zo spáchania trestných činov tak, ako boli popísané v článkoch. V dvoch článkoch boli zverejnené aj podobizne žalobcu. Rozsudkom Krajského súdu v X. sp. zn. 1T 2/2015 zo dňa 10.10.2005, právoplatným dňa 08.02.2006, bol žalovaný uznaný za vinného za skutky uvedené v bodoch 1/ až 3/ rozsudku, čím spáchal pokračovací trestný čin lúpeže podľa § 234 odsek 1 odsek 2 písmeno b), c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov nepodmienečne.

24. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

25. Podľa § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka, písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením.

26. Podľa § 12 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy sa môžu bez privolenia fyzickej osoby vyhotoviť alebo použiť primeraným spôsobom tiež na vedecké a umelecké účely a pre tlačové, filmové, rozhlasové a televízne spravodajstvo. Ani také použitie však nesmie byť v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby.

27. Podľa § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

28. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

29. Podľa § 100 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.

30. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

31. Vychádzajúc zo skutkových zistení a ustanovení právnych predpisov súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobe, v znení po čiastočnom späťvzatí žaloby, nie je možné vyhovieť, preto súd žalobu v zostávajúcej časti ako skutkovo a právne nedôvodnú zamietol.

32. Podanou žalobcu sa žalobca domáhal ochrany osobnosti podľa ustanovení § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď predmetom konania po čiastočnom späťvzatí žaloby bol nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.000,- Eur a súčasne sa žalobca domáhal ospravedlnenia zo strany žalovaného.

33. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je 1. skutočnosť, že došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti človeka, 2. neoprávnený zásah musel byť objektívne spôsobilý privodiť ujmu, 3. ide o ujmu na právach ustanovených v § 11 a § 12 Občianskeho zákonníka. Aktívne legitimovaným na podanie žaloby (teda aj subjektom ochrany) môže byť vylúčené fyzická osoba. Ustanovenie § 13 Občianskeho zákonníka zakotvuje, akými prostriedkami ochrany sa môže fyzická osoba, ktorej osobnostné práva boli ohrozené alebo porušené domáhať ochrany svojich subjektívnych práv na súde. Fyzická osoba môže uplatňovať niektoré z nárokov v § 13 Občianskeho zákonníka, ak existuje subjekt, ktorý zodpovedá za neoprávnený zásah. Týmto subjektom môže byť iná fyzická osoba,

právnická osoba alebo aj štát. Na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje žiadna forma zavinenia, t. j. či už úmyselné zavinenie alebo zavinenie z nedbanlivosti, nakoľko občianskoprávna úprava je založená na objektívnom princípe, čiže vyvodenie zodpovednosti sa realizuje bez ohľadu na zavinenie. Zodpovedný subjekt bude za zásah do osobnostných práv zodpovedať aj v prípade, ak by o tomto zásahu nevedel. Na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady. Týmito predpokladmi sú: 1. existencia zásahu, ktorý vyvolal alebo bol spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka - či už slovom, písmom alebo obrazom, 2. neoprávnený (protiprávny) charakter tohto zásahu - čiže konanie, ktoré smeruje proti osobnej a mravnej integrite osoby, ktoré je objektívne spôsobilé znížiť jej dôstojnosť, vážnosť či česť, 3. existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmu. Nemajetková ujma je taká ujma, ktorá sa premieta do psychickej sféry človeka a do jej postavenia v spoločnosti. Ide teda o ujmu, ktorá sa bezprostredne nepremieta do fyzickej integrity alebo majetkovej sféry postihnutej osoby. Náhradu nemajetkovej ujmy možno požadovať v tzv. satisfakčnej žalobe tak, že od povinného subjektu možno požadovať primerané morálne zadosťučinenie (§ 13 ods. 1) napr. ospravedlnenie a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2).

34. Občianskoprávna ochrana sa poskytuje len proti takým neoprávneným zásahom, ktoré sa dotýkajú mravnej integrity fyzickej osoby/občana tým, že môžu znížiť jeho dôstojnosť, česť a vážnosť z hľadiska jeho vzťahov k spoluobčanom a ohroziť jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby je najmä zásah do života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, mena a prejavov osobnej povahy), pričom takýto zásah umožňuje poskytnúť morálne zadosťučinenie, ale aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, avšak iba za podmienky, že morálne zadosťučinenie sa nezdá byť postačujúce najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti.

35. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný vo svojom týždenníku F. X. X. uverejnil v rokoch 2001 až 2006 niekoľko článkov týkajúcich sa žalobcu. Konkrétne išlo o články: „H. S. B. Y. Y. B. Í. Z. C. Y. X.“ zo dňa 10.09.2001; „J. Y. Z. Y. H.“ zo dňa 15.10.2001; „B. J. R. H. S. B. Y. C. Z.“ zo dňa 20.06.2005; „Peter L.: X. R. R. M. B. V. F.“ zo dňa 12.09.2005; „R. S. Y., Š. R. U.“ zo dňa 26.09.2005; „J. S. B. C. XX-K. G.“ zo dňa 03.10.2005, „B. S. Z. G. K.“ zo dňa 17.10.2005, „J. B. X. R. X.“ zo dňa 14.11.2005, „Y. B. Ž. B. V. L.“ zo dňa 23.01.2006. Žalobca však v konaní predložil iba články s názvom „J. S. B. C. XX-K. G.“, „R. S. Y., Š. R. U.“, „H., S. B. Y. Y. B., Z. C. Y. X.“, „B. S. Z. G. K.“, „J. Z.: X. R. R. M. B. V. P. F.“, „J. B. X. R. X.“, „Y. B. Ž. B. V. L.“, preto súd vykonal dokazovanie iba článkami, ktoré boli súdu žalobcom predložené. Súd nevykonal obsahom ostatných článkov, ktoré žalobca nepredložil. Tieto články súd iniciatívne nezadovážoval, nakoľko ide o konanie sporové. Pokiaľ ide o identifikáciu tlačovín, v ktorých sa predmetné články nachádzali, z predložených listinných dôkazov nie je zrejmé, v akých tlačovinách boli zverejnené, ani akého dňa, okrem článku s názvom „H., S. B. Y. Y. B. Í., Z. C. Y. X.“, ktorý bol zverejnený v F. X. X. Č. XX/ročník. I., XX. - XX. R. XXXX. Ostatné predložené články sú len výňatkami z tlačovín bez viditeľnej identifikácie. Súd preto vychádzal zo zhodných tvrdení strán sporu, že tieto články boli vydané v tlačovinách žalovaného s názvom F. X. X., nakoľko to bolo medzi stranami nesporné.

36. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalovaný vo svojom regionálnom týždenníku F. X. X. uverejnil články o žalobcovi s názvom: „J. S. B. C. XX-K. G.“, „S. Y., Š. R. U.“, „S. B. Y. Y. B., Z. J. C. Y. X.“, „S. Z. G. K.“, „J. Z.: X. R. R. M. B. V. F.“, „B. X. R. X.“, „Y. B. Ž. B. V. L.“. Pokiaľ ide o fotografie žalobcu, podobizne žalobcu boli zverejnené iba v článku „R. S. Y., Š. R. U. C. Y. Č.“, „Y. B. Ž. B. V. L.“. Z hľadiska obsahu článkov, v predmetných článkoch žalovaný uvádzal informácie o skutkoch, ktorých sa mal dopustiť žalobca, pre ktoré bol trestne stíhaný, príp. obvinený. Za predmetné skutky bol žalobca neskôr právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody.

37. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že zverejnením predmetných článkov žalovaným nedošlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu chránených podľa § 11 Občianskeho zákonníka. Nebol teda splnený už prvý z predpokladov úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti, a to skutočnosť, že došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti človeka, preto nemôže ísť ani o zásah, ktorý bol súčasne objektívne spôsobilý privodiť žalobcovi ujmu na jeho osobnostných právach. Žalobca bol za skutky uvádzané v článkoch žalovaného právoplatne odsúdený, a teda ukázali sa byť pravdivými. Tvrdenia v článkoch žalovaného, ktoré mali byť nepravdivými,

žalobca nekonkretizoval, ani žiadnym spôsobom nepreukázal. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, nakoľko nepreukázal súdu, že zverejnením predmetných článkov žalovaným došlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, ktorý by bol súčasne spôsobilým privodiť mu ujmu na jeho právach podľa § 11 Občianskeho zákonníka. Z obsahu predmetných článkov dospel súd k záveru, že uverejnením predmetných článkov žalovaný neporušil zásadu prezumpcie neviny, takisto zo strany žalovaného nedošlo ani k zásahu do práva žalobcu na súkromie a ochranu mena, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, žalovaný žalobcu neohováral ani neporušil novinársku etiku a podobizeň žalobcu bola zverejnená v súlade so zákonom, t. j. ani jedno zo žalobcom namietaných zásahov do jeho osobnostných práv žalobca v konaní nepreukázal.

38. Pokiaľ ide o zverejnenie fotografií žalobcu (v konaní boli preukázané len dve zverejnené fotografie), na ich zverejnenie žalovaný nepotreboval súhlas žalobcu, vychádzajúc z ustanovenia 12 ods. 3 Občianskeho zákonníka, pretože išlo o obrazový snímok pre tlačové spravodajstvo. Žalobca súčasne nepreukázal svoje skutkové tvrdenie, že išlo po podobizeň, ktorá ho zachytávala v ponižujúcej pozícii (fotografie boli zhotovené na chodbe súdu - verejne prístupom mieste, jedna z fotografií zachytáva osobu odzadu a nie je vidno do tváre), nebola odôvodnená ani jeho námietka, že nedal na zhotovenie fotografie súhlas (keďže podľa § 12 ods. 3 Občianskeho zákonníka ide o tzv. zákonnú licenciu). Nedošlo ani k zásahu do práva na ochranu mena, keď žalobca nebol v zverejnených článkoch označený celým menom a priezvisko. Pokiaľ ide o žalobcom výrazne namietané porušenie zásady prezumpcie neviny, ani toto tvrdenie nebolo preukázané, rovnako ako ani zasahovanie žalovaného do priebehu trestného konania. Z predložených článkov jednoznačne vyplýva, že výroky v nich mali hypotetický charakter. Predmetné články neobsahujú hodnotiace úsudky autorov článkov, ktorí informácie získavali od orgánov činných v trestnom konaní a tieto iba sprostredkovali ďalej spravodajským spôsobom vo verejnom záujme. Žalovaný na svoju obranu právne dôvodne argumentoval rozhodnutiami ESLP, teda tým, že novinári (resp. vydavatelja) vo všeobecnosti nemôžu znášať zodpovednosť za to, že šíria informácie poskytnuté orgánmi štátu (teda z tzv. oficiálnych zdrojov), nakoľko to je ich úloha a poslanie. Tieto informácie novinári nie sú povinní overovať. Ústavný súd SR vo svojom Náleze sp. zn. IV. ÚS 284/2012 poukázal na svoj právny názor vyslovený vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 107/2010, v zmysle ktorého novinári (vydavateľ) nemôžu znášať zodpovednosť za to, že šíria informácie poskytnuté orgánmi štátu (a teda aj vysokými funkcionármi Policajného zboru, pozn.), pretože to je ich úloha a poslanie. Naopak, je na orgánoch štátu, aby zvažili, ktoré informácie a v akom rozsahu možno prostredníctvom novinárov (masmédií) verejnosti sprístupniť v súlade s platnými právnymi predpismi (porovnaj Bladet Tromso a Stensaas proti Nórsku, sťažnosť č. 21980/93, rozsudok ESLP z 20. mája 1999). Ústavný súd poukázal aj na ďalší právny názor vyslovený v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorého každý má právo spoľahnúť (dôvera v právo) sa na to, že štátny orgán voči nemu koná v súlade s ústavou a zákonom, pričom nemôže znášať negatívne dôsledky preto, že tak štátny orgán nekoná (m. m. I. ÚS 2/99). Podľa Nálezu Ústavného súdu IV. ÚS 107/2010, od vydavateľa periodickej tlače nemožno požadovať, aby selektoval informácie získané od štátneho orgánu (z policajného zdroja), na ktoré sa mohol s dôverou spoliehať, pretože sa tým upiera právo verejnosti na úplné informácie o veciach verejného záujmu. Napokon, žalobca bol právoplatným trestným rozsudkom odsúdený za skutky uvádzané v predmetných článkoch, a teda informácie týkajúce sa žalobcu obsiahnuté v článkoch, sa napokon ukázali ako pravdivé, pričom uverejňovanie pravdivých informácií v zásade vylučuje neoprávnenosť zásahu do práva na ochranu osobnosti. Ak pôjde o zásah (do práva na ochranu osobnosti) spočívajúci v tvrdeniach mimo intímnu sféru života občana, potom právo na ochranu osobnosti nebude úspešne uplatnené, ak sa v konaní preukáže, že tvrdenia sú pravdivé (Zborník stanovísk a súdnych rozhodnutí Najvyššieho súdu ČSSR, Praha 1980, st. 172-173). Súd má za to, že žalovaný zverejnenými článkami žiadnym spôsobom nezasiahol do osobnostných práv žalobcu; žalobca si svoju česť a spoločenskú vážnosť narušil sám už samotným spáchaním skutkov, za ktoré bol právoplatne odsúdený. Následné informovanie verejnosti spravodajskou činnosťou žalovaným nebolo nijako spôsobilé privodiť žalobcovi ujmu na jeho právach a preto nie je daná ani príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného a žalobcom tvrdenou, ale nepreukázanou ujmu.

39. S poukazom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že napadnutými článkami žalovaného nedošlo k neoprávnenému zásahu do zásady prezumpcie neviny a práva na ochranu osobnosti žalobcu. Predmetné články boli zároveň vydané v súlade s realizáciou ústavného práva žalovaného na slobodu tlače a slobodu prejavu, a to bez toho, aby uplatnením práva žalovaného došlo súčasne k porušeniu osobnostných práv žalobcu. Vzhľadom na vyššie uvedené nebol daný dôvod na to, aby bol žalobca povinný sa ospravedlniť žalobcovi žalobou požadovaným spôsobom a nevzniklo mu ani právo na

primerané finančné zadostučinenie v peniazoch. Jedným zo základných predpokladov úspechu v sporovom konaní je unesenie dôkazného bremena, teda faktického preukázania tvrdených skutočností. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností nesie tá strana sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Nesplnenie dôkaznej povinnosti žalobcu má za následok neunesenie dôkazného bremena, čo sa prejaví v rozhodnutí vo veci samej. Na základe vykonaného dokazovania možno konštatovať, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

40. Žalovaný vzniesol námietku premlčania práva žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená zverejnením niektorých z napadnutých článkov. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako jeden z relatívne samostatných prostriedkov ochrany osobnosti fyzickej osoby, je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje (Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Cdo 278/2007). Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právom na peňažné plnenie, ide o majetkové právo, ktoré podlieha premlčaniu vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote. Nakoľko konanie začalo dňom doručenia žaloby na súd dňa 05.06.2008, teda po troch rokoch od zverejnenia článkov zverejnených dňa XX.XX.XXXX (H., S. B. Y. Y. B. Z. C. Y. X. C. XX.XX.XXXX (J. Y. Z. Y. H.)), súd musel na vznesenú námietku premlčania prihliadnuť v tejto časti prihliadnuť. V časti nárokov žalobcu v súvislosti s článkami žalovaného zo dňa 10.09.2001 a 15.10.2001 súd teda žalobu zamietol aj z dôvodu, že právo žalovaného na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s týmito článkami bolo premlčané. Obrana žalobcu, že o zverejnení článkov sa dozvedel až pred podaním žaloby, neobstojí, nakoľko v danom prípade nie je relevantné, kedy sa žalobca o zverejnení článkov dozvedel.

41. Súd nevykonal žalobcom navrhnuté dokazovanie výsluchom šéfredaktora, autorov všetkých článkov, konateľa žalovaného, ani nežiadal od žalovaného, aby predložil súdu všetky originály článkov od roku 2001 do roku 2007, ktoré boli zverejnené o osobe žalobcu. Žalobca sám uviedol, že doplní chýbajúce články, navyše, žalobca bol povinný predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a uniesť tak dôkazné bremeno; žalovanému nemožno uložiť povinnosť predkladať dôkazy na unesenie dôkazného bremena žalobcu. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že väčšina osôb, ktoré sa podieľali na príprave napadnutých článkov, vrátane ich autorov, pre žalovaného už nepracuje a nemožno predpokladať, že sú archivované podklady k článku po uplynutí 13 rokov. Súd žalobcom navrhované dokazoval považoval za nadbytočné a nehospodárne, preto ho nevykonal.

42. Záverom súd uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou strán konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

43. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

46. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 256 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Pretože došlo k čiastočnému zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania skúmal procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, t. j. či žalobca alebo žalovaný zavinil zastavenie konania. Vzhľadom na to, že žalobca vzal žalobu sčasti späť a nejde o prípad, keby išlo o reakciu na konanie žalovaného, nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému. V danom prípade z procesného hľadiska platí, že zastavenie konania zavinil žalobca, preto je povinný nahradiť žalovanému trovy konania. Vnútorňá pohnútkou žalobcu vedúca k späťvzatiu žaloby nezbavuje žalobcu procesnej zodpovednosti na zastavení konania (Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14. septembra, sp. zn. 7 M Cdo 4/2010). S poukazom na skutočnosť, že na čiastočnom späťvzatiu žaloby bolo dané zavinenie žalobcu, platí, že v tomto rozsahu žalobca nemal vo veci úspech. Kto zavinil čiastočné zastavenie konania, mal ohľadom tejto časti žaloby neúspech a

úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu. Keďže aj vo zvyšnej časti žaloby, v znení po čiastočnom späťvzati žaloby, bol žalovaný plne úspešný, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

47. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Piešťany.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis (§ 127 ods. 1 CSP). Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 až 3 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.